

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 276

van **KATHLEEN HELSEN**

datum: 7 februari 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Getuigschriften en diploma's - Juridische status en waarde

Eerder werden in de commissie Onderwijs vragen om uitleg behandeld die verband houden met de juridische status en de waarde van getuigschriften en diploma's die worden uitgereikt aan leerlingen, cursisten en studenten. Ik herinner me de vragen over een door een hogeschool uitgereikt diploma dat niet rechtsgeldig was, maar waar een rechtzetting ervoor kon zorgen dat er voor de betrokken studenten geen grote gevolgen waren. We hadden het ook al verscheidene keren over de zogenaamde nepuniversiteiten die bij hun studenten minstens foute en niet-juridisch onderbouwde verwachtingen oproepen.

Met de vraag die ik hierbij voorleg, komen we dan weer op het terrein van het afstandsonderwijs. Zonder dat dit noodzakelijk van enige toepassing hoeft te zijn op andere aanbieders van afstandsonderwijs, wil ik het in het bijzonder hebben over één opleiding van één centrum en over de toegepaste certificering.

Het betreft een opleiding 'onderwijsassistent' die – tegen de prijs van 249 euro – wordt aangeboden door een centrum voor afstandsonderwijs, dat ook 'Centrum voor Basisonderwijs' heet en zegt onderdeel te zijn van de 'Ondernemersschool'. Deze blijkbaar Nederlandse 'Ondernemersschool' – die ook handelt onder de naam NHBO – is onder meer ingeschreven in het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs uit Nederland, als instelling die "aan de kwaliteitscode voor onderwijsinstellingen voor Kort Beroepsonderwijs" beantwoordt.

Een van de opleidingen die dit centrum – dat een .be-e-mailadres heeft – aanbiedt, heet 'onderwijsassistent'. Bij mijn weten bestaat er in Vlaanderen echter geen enkele erkende opleiding met deze naam. En op de site van het centrum wordt evenmin duidelijk of het over de Nederlandse opleiding 'onderwijsassistent' van het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) gaat.

Toen mij recent een diploma werd voorgelegd, stelde ik tot mijn verbazing vast dat daarop niet alleen het Belgische wapenschild prijkte, maar ook de vermelding 'Nederlandstalig Onderwijs – Koninkrijk België'. Bovendien bleek dat op het 'diploma' werd gesteld dat de opleiding was gebaseerd op een koninklijk besluit betreffende de beroepsbekwaamheid voor de uitoefening van zelfstandige activiteiten. De vraag rijst wat de waarde en de juridische status van dit 'diploma' is.

1. Is de instelling 'Centrum voor Afstandsonderwijs' bij de minister of bij het Ministerie van Onderwijs en Vorming bekend en is die op de ene of de andere manier erkend door de Vlaamse overheid?
2. Heeft de minister aanwijzingen dat de door de instelling aangeboden opleiding 'onderwijsassistent' en het bijhorende diploma door de Nederlandse overheid zijn erkend? Zijn er mogelijk vragen tot gelijkwaardigheidsverklaring behandeld door NARIC (National Academic Recognition Information Centre)? Zo ja, met welk resultaat?
3. Kan de minister aangeven wat voor de Vlaamse overheid de juridische status en de waarde van het genoemde diploma 'onderwijsassistent' is en of het een onderdeel kan vormen van bekwaamheidsbewijzen die toegang geven tot een opdracht in het Vlaamse onderwijs?
4. Acht de minister het oorbaar en ten aanzien van de cursisten aanvaardbaar dat instellingen – zeker als ze niet zouden zijn erkend door de Vlaamse overheid – op diploma's de omschrijving 'Nederlandstalig Onderwijs – Koninkrijk België' vermeldt en verwijst naar wetgeving die wellicht niet voor de vermelde juridische grondslag zorgt?
5. Kunnen personen die een opleiding voor afstandsonderwijs hebben gevolgd met hun vragen terecht bij de Vlaamse overheid? Heeft het Ministerie van Onderwijs en Vorming al vragen dan wel klachten in dit verband ontvangen, en zo ja, waar heeft de behandeling dan toe geleid?
6. Kan – als zou blijken dat de juridische status en de waarde van een diploma of getuigschrift van het afstandsonderwijs niet overeenstemt met wat een instelling haar cursisten voorhoudt – de minister ook zelf initiatieven nemen ten aanzien van centra voor afstandsonderwijs?
7. Zijn er mogelijk aanbieders van afstandsonderwijs die wel door de Vlaamse overheid erkende getuigschriften (kunnen/mogen) uitreiken? Bestaat daar dan een lijst van of kan die – indien relevant – aangemaakt en worden bekendgemaakt?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

ANTWOORD

op vraag nr. 276 van 7 februari 2018

van **KATHLEEN HELSEN**

1. De instelling CVA, 'Centrum voor Afstandsonderwijs' en ook 'Centrum voor Avondonderwijs', is bij het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming bekend via vragen en klachten van studenten die zich wilden inschrijven of zich hadden ingeschreven bij CVA.
CVA is niet erkend als onderwijsinstelling. Enkel de 'Centra voor Basiseducatie' en de 'Centra voor Volwassenenonderwijs' zijn erkende onderwijsinstellingen door het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs (cf. art. 58 2de lid en art. 60 §3).
In het verleden kwam CVA wel in aanmerking voor opleidingscheques van de Vlaamse overheid, maar door die klachten en door een interventie van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming nu niet meer.
2. De door CVA aangeboden opleidingen en uitgereikte diploma's zijn bij mijn weten niet door de Nederlandse overheid erkend. Er zijn tot nu toe ook geen vragen tot een gelijkwaardigheidserkenning ingediend en behandeld door NARIC-Vlaanderen van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS).
3. Het uitgereikte diploma heeft geen formele waarde en is geen (onderdeel van een) bekwaamheidsbewijs dat toegang verleent tot tewerkstelling in onderwijsinstellingen die door de Vlaamse overheid erkend zijn.
4. De perceptie die het CVA scheidt kan gezien worden als misleidende praktijk. Het Vlaams Departement Onderwijs en Vorming adviseert burgers die bij het ministerie aankloppen met klachten of vragen, om deze misleidende praktijk ook te melden aan de bevoegde federale overheidsdienst, de FOD Economie.
Na klachten geeft CVA op zijn website het volgende aan:
"EXAMEN EN DIPLOMA
Na het instuderen van je cursus leg je het examen Onderwijsassistent af op één van onze examenlocaties. Heb je minstens 60% behaald, dan ben je geslaagd en ontvang je per post het diploma Onderwijsassistent. Het diploma dat je haalt, draagt het iso-kwaliteitslabel. We pretenderen niet dat het diploma rechtstreeks toegang geeft tot de onderwijschalen in het traditioneel onderwijsstelsel. Wel kan je met onze diploma's jouw beroepskennis aantonen en solliciteren. Hiermee kan je dus effectief starten. Uiteraard spelen voor bepaalde functies ook jouw overige diploma's, ervaring en voorkennis mee."
[\(https://www.centrumvoorafstandsonderwijs.be/opleidingen/Onderwijsassistent/TONDASS/\)](https://www.centrumvoorafstandsonderwijs.be/opleidingen/Onderwijsassistent/TONDASS/)
5. Het ministerie (kandidaat-)cursisten over het feit dat CVA niet erkend is als (Vlaamse) onderwijsinstelling, dat het bijgevolg niet onder de kwaliteitscontrole van de onderwijsinspectie valt en geen erkende studiebewijzen kan uitreiken. De klachten gaan merendeels over hun ontgoocheling dat het studiebewijs achteraf geen diploma van secundair onderwijs blijkt te zijn, het studiebewijs niet erkend is, over de kwaliteit

van het lesgeven en cursusmateriaal, het hoge inschrijvingsgeld, de weigering tot terugkrijgen van inschrijvingsgeld bij uitschrijving, enz.

Hoewel deze klachten niet onder de bevoegdheid van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming vallen – het gaat immers over klachten t.a.v. een privé-organisatie – bezorgt het ministerie burgers die dit aanklaarten de nodige informatie en worden zij geadviseerd klacht in te dienen bij FOD Economie, zeker indien ze menen slachtoffer te zijn van consumentenbedrog. Het ministerie stuurt ook de beantwoorde vragen en klachten zelf door naar een aanspreekpunt bij de Economische inspectie van FOD Economie.

6. Zoals in het antwoord op de vorige vraag al aangegeven, vallen deze klachten niet onder de bevoegdheid van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. Het gaat immers over klachten t.a.v. een privé-organisatie.
De term 'diploma' op zich is niet legistisch beschermd, wel het 'diploma van het secundair onderwijs' en de benamingen van de hogeronderwijsdiploma's, zoals 'gegradueerde', 'bachelor', 'master' en 'doctor'.
7. De "Centra voor volwassenenonderwijs" en de "centra voor basiseducatie" mogen hun opleidingen in gecombineerd onderwijs aanbieden en aan die studenten erkende studiebewijzen uitreiken onder de voorwaarden die bepaald zijn in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.
Ook de hogeronderwijsinstellingen kunnen opleidingen of opleidingsonderdelen geheel of gedeeltelijk in de vorm van afstandsonderwijs aanbieden, namelijk het onderwijs dat bijna uitsluitend met behulp van multimedia wordt verstrekt, waardoor de student niet aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking gebonden is. De hogeronderwijsinstellingen ontwikkelen daartoe geschikt studie- en leermateriaal en organiseert daartoe geschikte begeleiding.
De "Open Universiteit" van Nederland (<https://www.ou.nl/>) biedt zeer flexibel onderwijs aan voor volwassenen aan een Nederlandse of Vlaamse universiteit. De diploma's uitgereikt door de Open Universiteit zijn Nederlandse hogeronderwijsdiploma's en door de Benelux Beschikkingen betreffende de automatische wederzijdse generieke niveauserkenning van diploma's hoger onderwijs worden de hogeronderwijsdiploma's associate degree, bachelor, master en doctor van Nederland automatisch erkend in Vlaanderen.